

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 7Pc/4/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8317201445
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Tomášová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2017:8317201445.1

Uznesenie

Okresný súd Humenné v právnej veci navrhovateľky: I. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXXX/XX, XXX XX E., zast. JUDr. Ing. Renátou Vorobeľovou, advokátkou, AK Lipová 1, 066 01 Humenné, proti osobám povinným z vyživovacej povinnosti: matke M. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXXX/XX, XXX XX E. a otcovi Z. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXXX/XX, XXX XX E., o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd ukladá osobe povinnej z vyživovacej povinnosti - matke navrhovateľky M. P., nar. XX.XX.XXXX, prispievať na výživu navrhovateľke výživným vo výške 27,13 eur mesačne vždy do 25. dňa príslušného kalendárneho mesiaca vopred k rukám navrhovateľky, počnúc mesiacom február 2017 a to až do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 10C/95/2016.

Návrh vo zvyšnej časti z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka dňa 10.02.2017 podala na tunajšom súde návrh na nariadenie neodkladného opatrenia ktorým žiadala, aby súd jej matke uložil povinnosť prispievať jej na výživu sumou 27,13 eur mesačne a jej otcovi uložil povinnosť prispievať na jej výživu sumou 54,26 eur mesačne a to do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky počnúc mesiacom február 2017.

Podanie návrhu odôvodnila tým, že nebýva v spoločnej domácnosti s rodičmi, ktorí dňa 13.05.2016 vymenili zámok na dverách, aby sa nemohla domov vrátiť. Niekoľko dní bývala u kamarátky, teraz žije v rodinnom dome starých rodičov v N.. Jej otec jej na výživu začal prispievať až po troch mesiacoch. V auguste jej prispel na výživu sumou 100,- eur, v septembri sumou 80,- eur, v novembri sumou 146,- eur, v decembri sumou 54,16 eur a v januári sumou 54,26 eur. Matka jej na výživu neprispieva. Dňa 17.05.2016 bol z jej strany voči matke podaný návrh na určenie výživného pre plnoleté dieťa, konanie je vedené pod sp. zn. 10C/95/2016 a nie je právoplatne skončené. Poukázala, že voči jej matke je vedené aj trestné stíhanie pre zločin týrania blízkej osoby. V ďalšom uviedla, že aj napriek tomu, že jej otec jej za posledné dva mesiace na výživu prospieva sumou 54,26 eur, táto suma nepostačuje na pokrytie jej základných biologických potrieb. Po prepočítaní, na jeden deň má k dispozícii sumu 1,80 eur, pričom len obed v škole stojí 1,30 eur. Poukázala, že výška životného minima stanovená zákonom pre nezaopatrené dieťa je 90,42 eur mesačne. Pod uvedenou sumou je hranica chudoby a v nej sa neocitla iba vďaka pomoci starých rodičov. Ona je študentkou X. ročníka na obchodnej akadémii v Humennom. V období od 15.03.2016 do 31.08.2016 mala uzatvorenú dohodu o brigádnickej práci študentov. Ak by naďalej pokračovala v brigádnickej práci, nemala by dostatok času na prípravu na vyučovanie. Príjem z brigádnickej práce študentov sa podľa ustálenej judikatúry nepovažuje za pravidelný príjem a nemôže nahrádzať vyživovaciu povinnosť rodičov. Nemá nárok ani na štátnu sociálnu dávku - prídavok na dieťa.

Jej matke bola táto dávka odňatá z dôvodu, že si nárok na ňu má uplatniť jej otec v Českej republike, pretože podlieha právnym predpisom tejto krajiny. Návrh podala z dôvodu právnej istoty, aby mala z čoho pokryť nevyhnutné životné náklady.

2. Z potvrdenia Obchodnej akadémie Humenné zo dňa 25.01.2017 vyplýva, že navrhovateľka je žiačkou X. Ročníka uvedenej školy v školskom roku 2016/2017.

3. Podľa predložených kópií poštových poukážok, otec navrhovateľky jej dňa 29.09.2016 uhradil sumu 80,- eur, dňa 31.08.2016 sumu 100,- eur, dňa 24.01.2017 sumu 54,26 eur.

4. Z potvrdenia Okresného riaditeľstva PZ V Humennom zo dňa 30.12.2016 vyplýva, že dňa 30.12.2016 bolo vznesené obvinenie voči jej matke pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby.

5. K predloženému návrhu navrhovateľka pripojila ešte listinné doklady a to rodný list, rozhodnutie Centra právnej pomoci o priznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci navrhovateľke, znaleckým posudkom č. 86/2016.

6. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa §325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 333 CSP, neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

Podľa § 334 CSP, súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

7. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len "CMP"), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 360 ods. 1 a 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

8. Podľa § 62 ods. 1, 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3, 4 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného

zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa zákona č. 601/2003 Z.z. v platnom znení v spojení s opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny č. 186/2013 Z.z. činí minimálne výživné sumu 27,13 eur.

9. Tretia hlava tretej časti Civilného sporového poriadku predstavuje novú právnu úpravu neodkladných opatrení zabezpečovacích opatrení a iných opatrení súdu. Právna úprava pôvodne označovaného predbežného opatrenia vychádza zo súčasnej právnej úpravy, no podľa novej právnej úpravy je v odôvodnených prípadoch prípustná zhoda petitu návrhu na vydanie neodkladného opatrenia a žaloby vo veci samej. Uvedeným sa zmenila doterajšia koncepcia právnej úpravy predbežných opatrení podľa Občianskeho súdneho poriadku. Nová právna úprava upúšťa od doterajšej koncepcie predbežnosti poskytovanej ochrany, pretože po nariadení navrhovaných opatrení nemusí nevyhnutne nasledovať konanie vo veci samej.

10. V zmysle citovaných zákonných ustanovení (CSP) sa na nariadenie neodkladného opatrenia alternatívne vyžaduje splnenie dvoch predpokladov; prvým z nich je potreba bezodkladnosti úpravy pomerov alebo obava, že exekúcia bude ohrozená. Charakteristickým znakom neodkladného opatrenia je jeho (dočasný) charakter, t.j. upravujú sa ním pomery, alebo zabezpečuje, že exekúcia nebude ohrozená do doby, než súd vydá vo veci samej konečné rozhodnutie. Podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej (aj keď len dočasnej) úpravy právnych pomerov by bolo právo dotknutého subjektu ohrozené. Je nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, ako aj osvedčenie, že je tu nebezpečenstvo ohrozenia exekúcie (znemožnenie budúceho výkonu rozhodnutia).

11. Pre neodkladné opatrenie platí, že pokiaľ sa navrhovateľ domáha nariadenia neodkladného opatrenia, musí uviesť a opísať všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré odôvodňujú potrebu nariadenia neodkladného opatrenia, podmienky dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, odôvodnenie úpravy pomerov. Opísaním rozhodujúcich skutočností, ktoré odôvodňujú nariadenie neodkladného opatrenia navrhovateľ musí preukázať, z čoho, teda z akých okolností vyvodzuje svoj nárok na nariadenie neodkladného opatrenia.

12. Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom je ich zákonnou povinnosťou. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Každý rodič má v prvom rade zabezpečiť výživu dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich potrieb. Zákon nerozlišuje, či ide o nevyhnutné potreby rodiča alebo iné potreby. Pri určovaní výšky výživného súd prihliadol jednak na osobné, majetkové a zárobkové pomery rodiča a tiež na individuálne potreby dieťaťa, tak ako je to vyššie uvedené. Odôvodnenosť potrieb dieťaťa vyjadruje požiadavku, aby plnením vyživovacej povinnosti boli uspokojené všetky náklady vo vzťahu k dieťaťu, ktoré možno očakávať. Miera potrieb dieťaťa je rôzna a závisí od veku, duševnej a fyzickej vyspelosti, zdravotného stavu, schopností, záujmov, vzdelania, nadania, formy prípravy na budúce povolanie. Súčasne závisí od schopností a možností rodičov. Je teda úmerná životnej úrovni rodičov.

13. Oboznámením sa skutkovými tvrdeniami obsiahnutými v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uvedených navrhovateľkou, k nemu priloženými listinnými dôkazmi, dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia je čiastočne dôvodný. Účelom neodkladného opatrenia je dosiahnutie predbežných účinkov v prípade, ak nie je zřejmé, kedy bude sporný vzťah účastníkov vyriešený konečným rozhodnutím súdu a vyvstáva potreba dočasnej úpravy pomerov strán konania.

Rozsah výživného v neodkladnom opatrení sa zásadne odlišuje od jeho rozsahu v konečnom rozhodnutí a takto určené výživné slúži len na uspokojovanie základných, nevyhnutných životných potrieb

oprávneného. O optimálnej úprave rodičovských práv a povinností rozhodne súd vo veci samej po vykonaní potrebného dokazovania.

14. Súd podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia považoval za dôvodný iba vo vzťahu navrhovateľky k jej matke. Vychádzal pri tom zo skutočnosti, že navrhovateľka je študentkou 3. ročníka strednej školy, je síce plnoletá, ale nie je schopná sa samostatne živiť. Nebýva v spoločnej domácnosti s matkou a jej matka na jej výživu vôbec neprispieva. Voči matke navrhovateľky je na tunajšom súde vedené aj konanie vo veci samej o určenie výživného pre plnoleté dieťa, ktoré nie je právoplatne skončené. Súd mal tak za dostatočne preukázanú potrebu dočasne upraviť pomery medzi navrhovateľkou a jej matkou a preto v tejto časti návrhu vyhovel s tým, že nariadené neodkladné opatrenie bude záväzné až do skončenia konania vo veci samej vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 10C/95/2016. Lehotu splatnosti stanovil až k 25. dňu príslušného kalendárneho mesiaca a to vzhľadom na deň podania návrhu na tunajšom súde, aby bolo nariadené neodkladné opatrenie vykonateľné v reálnej dobe umožňujúcej osobe povinnej splniť povinnosť ním uloženú.

15. Pokiaľ sa jedná o podaný návrh vo vzťahu k otcovi navrhovateľky súd je toho názoru, že nie je dôvodný. Tak ako matka navrhovateľky, aj jej otec má zákonnú povinnosť prispievať na výživu svojej dcéry pravidelne, podľa svojich schopností a možností, najmenej však vo výške minimálneho výživného, ktoré je v súčasnosti vo výške 27,13 eur mesačne. V danom smere súd mal za preukázané, že otec navrhovateľky na jej výživu pravidelne mesačne prispieva a to sumou prevyšujúcou výšku minimálneho výživného, uvedenú povinnosť plní dobrovoľne. Preto súd nemal za osvedčenú potrebu dočasne upraviť pomery medzi navrhovateľkou a jej otcom. Okrem toho súd nemal ani za preukázané majetkové pomery otca navrhovateľky, daná skutočnosť vzhľadom na účel neodkladného opatrenia nemôže byť ani predmetom skúmania v tejto právnej veci. Skutočný stav veci súdu prináleží zisťovať až v konaní vo veci samej. Inštitútom nariadenia neodkladného opatrenia nie je možné sa domáhať nárokov, ktoré majú byť predmetom posúdenia a skúmania v konaní vo veci samej.

16. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP a to tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom tunajšieho súdu.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Toto neodkladné opatrenie je vykonateľné dňom jeho doručenia.